

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**z kontroli przeprowadzonej
przez Głównego Geodetę Kraju
w trybie zwykłym,
w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim.**

Spis treści:

- I. Organ zarządzający przeprowadzenie kontroli. Zakres kontroli.*
- II. Stan organizacyjny Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej.*
- III. Nadzór nad aktualnością treści merytorycznej bazy danych ewidencji gruntów i budynków oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, a także aktualnością danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z tych baz.*
- IV. Nadzór nad aktualizacją baz danych obiektów topograficznych (BDOT 10k) przez marszałków województw (art. 7c ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne).*
- V. Nadzór nad wypełnianiem przez marszałków województw obowiązku analizy zmian w strukturze agrarnej oraz programowania i koordynacji prac urządzeniowo rolnych oraz monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji (art. 7c ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne).*
- VI. Wnioski i ocena działalności.*
- VII. Pouczenie.*

I. Organ zarządzający przeprowadzenie kontroli. Zakres kontroli.

Kontrola działalności Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, wykonującego zadania Wojewody Świętokrzyskiego z zakresu geodezji i kartografii, wynikające z przepisów ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052, ze zm.), zwanej dalej ustawą Pgik, została przeprowadzona w trybie zwykłym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej ustawą o kontroli, i zgodnie z planem kontroli na 2020 r. organu zarządzającego przeprowadzenie kontroli – Głównego Geodety Kraju (określanego dalej GGK).

Przedmiotem kontroli zostały objęte zadania należące, zgodnie z przepisem art. 7b ust. 1 pkt 2, do obowiązków Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego, zwanego dalej ŚWINGiK, działającego w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolerów, zwany dalej zespołem kontrolującym GGK, w składzie:

Anna Adamek, Naczelnik w Departamencie Nadzoru, Kontroli Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w Głównym Urzędzie Geodezji Kartografii, imienne upoważnienie GGK nr 1 z dnia 24 marca 2021 r. – kierownik zespołu kontrolującego GGK;

Wiesław Szymański, Główny Specjalista w Departamencie Nadzoru, Kontroli Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w Głównym Urzędzie Geodezji Kartografii, imienne upoważnienie GGK nr 2 z dnia 24 marca 2021 r. – członek zespołu kontrolującego GGK.

[2_Upoważnienie 2_WS.pdf, 3_Upoważnienie 1_AA.pdf]

Kontrolerzy złożyli w dniu 8 kwietnia 2021 r. oświadczenia, z których wynika, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie z udziału w kontroli w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, zwanym dalej ŚUW.

[6_oświadczenie o wyłączeniu z kontroli-AA.pdf, 7_oświadczenie o wyłączeniu z kontroli-WS.pdf]

W dniu 8 kwietnia 2021 r. o godzinie 10.00 w formie wideokonferencji nastąpiło otwarcie kontroli działalności ŚWINGiK realizowanej w trybie zdalnym przez upoważnione osoby z GUGiK – Panią Annę Adamek oraz Pana Wiesława Szymańskiego. W wideokonferencji uczestniczyli ze strony kontrolującego (GUGiK) – Pani Anna Adamek i Pan Wiesław Szymański, a ze strony kontrolowanego (ŚUW) – Pan Andrzej Reczyński (ŚWINGiK), Pani Halina Adamska (Kierownik Oddziału Nadzoru Geodezyjnego

i Kartograficznego) oraz Pani Bożena Małkowska (Koordynator ds. Katastru i Scaleń Rolnych).

W trakcie wideokonferencji omówiono formy kontaktowania się kontrolerów i przedstawicieli ŚWINGiK, sposoby przesyłania dokumentów i informacji oraz uszczegółowiono ich zakres.

Kontrolą objęto działalność ŚWINGiK, wykonywaną w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 8 kwietnia 2021 r., zwanym dalej okresem kontroli.

Szczegółowy zakres kontroli:

1. realizacja zadań wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego w zakresie nadzoru dotyczących aktualności treści merytorycznej baz danych ewidencji gruntów i budynków oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, a także aktualności danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z tych baz;
2. realizacja zadań wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego w zakresie nadzoru dotyczących aktualizacji baz danych obiektów topograficznych (BDOT 10k) przez marszałków województw (art. 7c ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne);
3. realizacja zadań wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego w zakresie nadzoru dotyczących wypełniania przez marszałków województw obowiązku analizy zmian w strukturze agrarnej oraz programowania i koordynacja prac urządzeniowo-rolnych oraz monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji (art. 7c ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne).

II. Podstawowe dane o jednostce kontrolowanej.

Jednostką kontrolowaną jest ŚUW z siedzibą w Kielcach , Aleja IX Wieków Kielc 3, 25-515 Kielce.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był:

- Pani Agata Wojtysek – pełniąca funkcję Wojewody Świętokrzyskiego do dnia 11 listopada 2019 r.
- Pan Zbigniew Koniusz – pełniący funkcję Wojewody Świętokrzyskiego od dnia 12 listopada 2019 r.

W okresie objętym kontrolą ŚWINGiK był:

- Pan Andrzej Reczyński - powołany na stanowisko ŚWINGiK z dniem 18 listopada 2013 r.

W czasie kontroli wyjaśnień udzielał:

- Andrzej Reczyński – ŚWINGiK.

Zgodnie z art. 6a ust.1 pkt. 1 lit. b ustawy Pgik – wojewoda jest organem nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, wykonującym zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, jako kierownika inspekcji geodezyjnej i kartograficznej, wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie.

W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464) określono:

Art. 53.3. Do obsługi zadań organów rządowej administracji zespolonej nieposiadających własnego aparatu pomocniczego tworzy się w urzędzie wojewódzkim wydzielone komórki organizacyjne.

Przywołany przepis wskazuje usytuowanie organizacyjne wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego – wykonującego, w imieniu wojewody, zadania i kompetencje Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, jako kierownika wydzielonej komórki organizacyjnej – wojewódzkiej inspekcji geodezyjnej i kartograficznej – funkcjonującej na prawach wydziału.

ŚWINGiK przedstawił zespołowi kontrolującemu GGK kopie dokumentów stanowiących podstawę umocowania prawnego stanowiska ŚWINGiK i Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej, dalej określanej, jako Inspekcja:

- wyciąg ze statutu ŚUW – dalej jako *Statut*,
- wyciąg z regulaminu organizacyjnego ŚUW – dalej jako *Regulamin*,
- regulamin wewnętrzny Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej – dalej jako *Regulamin wewnętrzny*,
- formalnoprawne podstawy funkcjonowania ŚWINGiK.

[11_2_wyciąg z regulaminu ŚUW, 11_3_regulamin wewnętrzny WINGiK, 11_4_wyciąg ze statutu ŚUW, 11_5_formalnoprprawne podstawy funkcjonowania ŚWINGiK]

Na podstawie ww. dokumentów zespół kontrolujący GGK ustalił, że zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 4 *Statutu*, w strukturze ŚUW funkcjonuje wyodrębniona organizacyjnie Wojewódzka Inspekcja Geodezyjna i Kartograficzna, zwana dalej Inspekcją, zaś funkcję kierującego komórką pełni ŚWINGiK.

Zgodnie z § 23 *Statutu*: „Do zakresu działania Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej należy realizacja zadań Wojewody objętych działami administracji rządowej:

- 1) budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, w zakresie geodezji i kartografii;
- 2) rozwój wsi w zakresie scalania i wymiany gruntów, gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz podziału i rozgraniczenia nieruchomości na obszarze wsi.

Ponadto § 25 pkt 14 *Statutu* stanowi, że zadania zespolonej administracji rządowej w województwie, wykonuje Wojewoda oraz działający pod jego zwierzchnictwem Świętokrzyski WINGiK.

Jednakże w § 26 *Statutu*, Inspekcja nie została wymieniona jako aparat pomocniczy ŚWINGiK,

Zgodnie z § 101 ust. 1 *Regulaminu*, w strukturze Urzędu funkcjonuje Inspekcja, którą kieruje ŚWINGiK podlegający w ramach swojej działalności ustawowej bezpośrednio Wojewodzie, obejmująca:

- „1) *Oddział Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego,*
- 2) *Wieloosobowe Stanowisko ds. Katastru i Scaień Gruntów Rolnych,*
- 3) *Stanowisko ds. Obsługi Administracyjno-Organizacyjnej.*”

Natomiast § 102 *Regulaminu* wskazuje na podstawowy zakres działania Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Inspekcja posiada również *Regulamin wewnętrzny*, który reguluje kwestie dotyczące szczegółowego podziału zadań między komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu czynności, uprawnień i odpowiedzialności dla stanowisk pracy w Inspekcji.

Przywołane powyżej dokumenty oraz ich treść wskazują, iż usytuowanie Inspekcji w strukturze ŚUW i ŚWINGiK – podlegającego bezpośrednio Wojewodzie Świętokrzyskiemu jest zgodne z odpowiednimi przepisami ustawy PgiK oraz ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.

Ustalenia dotyczące formalnoprawnych podstaw funkcjonowania ŚWINGiK:

Ustalono, że *Statut* nie zawiera zapisu wskazującego, że Inspekcja stanowi aparat pomocniczy ŚWINGiK – przy dodatkowo rozszerzonym, w stosunku do ustawowego katalogu, statutowym zakresie zadań realizowanych przez kierowaną przez niego Inspekcję.

[11_4_wyciąg ze statutu ŚUW, 18_Odpowiedź na pismo 3 - WIGiK- statut regulamin.msg 19_wyciąg ze statutu ŚUW.msg]

Zespół kontrolerów GGK zwrócił się pismem z dnia 8 kwietnia 2021 r. z prośbą o przekazanie wyjaśnień w zakresie sposobu realizacji obowiązku nadzoru:

- 1) nad aktualnością treści merytorycznej bazy danych ewidencji gruntów i budynków;
- 2) nad aktualnością treści merytorycznej bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu;
- 3) nad aktualnością danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z bazy danych ewidencji gruntów i budynków;
- 4) nad aktualnością danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z bazy danych ewidencji sieci uzbrojenia terenu;

5) w zakresie aktualizacji baz danych obiektów topograficznych (BDOT 10k) przez marszałka województwa świętokrzyskiego;

6) w zakresie wypełniania przez marszałka województwa świętokrzyskiego obowiązku analizy zmian w strukturze agrarnej oraz programowania i koordynacji prac urządzeniowo-rolnych;

7) w zakresie wypełniania przez marszałka województwa świętokrzyskiego obowiązku monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji.

Wyjaśnienia w tym zakresie zostały przekazane przez ŚWINGIK w piśmie z dnia 20 kwietnia 2021 r. znak: WIG.III.021.3.2021.

*[14_1_WIGiK- GŁÓWNY URZĄD GEODEZJI I KARTOGRAFII- KONTROLA - Pismo
NG- NIK.921.2.2021.pdf]*

III. Nadzór nad aktualnością treści merytorycznej bazy danych ewidencji gruntów i budynków oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, a także aktualnością danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z tych baz.

ŚWINGIK w wyjaśnieniach z dnia 20 kwietnia 2021 r. wskazał, że zgodnie z tematyką i metodyką kontroli przekazaną przez Głównego Geodetę Kraju w ramach kontroli przeprowadzonych zgodnie z planem kontroli w latach 2018, 2019 i 2020 oraz w terminie do 8 kwietnia 2021 r. aktualność treści merytorycznej bazy danych ewidencji gruntów i budynków nie była przedmiotem kontroli, natomiast inne sposoby sprawowania nadzoru nie zapewniają możliwości zbadania aktualności treści merytorycznej bazy danych ewidencji gruntów i budynków.

ŚWINGIK wyjaśnił, że nadzór nad aktualnością bazy danych ewidencji gruntów i budynków pełnił poprzez uzgadnianie, na podstawie § 33 i 56 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, projektów modernizacji ewidencji gruntów i budynków.

W 2018 r. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego uzgodnił 44 projekty modernizacji ewidencji gruntów i budynków obejmujące 179 obrębów geodezyjnych. Z informacji uzyskanych ze starostw powiatowych na terenie województwa świętokrzyskiego, które przedstawiły te projekty do uzgodnienia wynika, że 16 obrębów zostało zmodernizowanych a w odniesieniu do 152 prace modernizacyjne są w toku i większości zostaną zakończone w 2021 r.

W 2019 r. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego uzgodnił 7 projektów modernizacji ewidencji gruntów i budynków obejmujących 52 obręby geodezyjne. Z informacji uzyskanych ze starostw powiatowych na terenie województwa świętokrzyskiego, które przedstawiły te projekty do uzgodnienia wynika, że 5 obrębów zostało zmodernizowanych a w odniesieniu do pozostałych prace modernizacyjne są w toku.

W 2020 r. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego uzgodnił 5 projektów modernizacji ewidencji gruntów i budynków obejmujących 37 obrębów

geodezyjnych. Z informacji uzyskanych ze starostw powiatowych na terenie województwa świętokrzyskiego, które przedstawiły te projekty do uzgodnienia wynika, że 7 obrębów zostało zmodernizowanych a w odniesieniu do pozostałych 30 prace modernizacyjne są w toku.

W 2021 r. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego uzgodnił 2 projekty modernizacji ewidencji gruntów i budynków obejmujących 3 obręby geodezyjne. Z informacji uzyskanych ze starostw powiatowych na terenie województwa świętokrzyskiego, które przedstawiły te projekty do uzgodnienia wynika, że prace modernizacyjne są w toku.

W przedstawionych wyjaśnieniach ŚWINGiK wskazał również wyniki kontroli przeprowadzonych w latach 2018 – 2021 (marzec), które swym obszarem objęły wszystkie 13 powiatów ziemskich i 1 miasto na prawach powiatu na terenie województwa świętokrzyskiego. Tematyka kontroli obejmowała treść bazy danych ewidencji gruntów i budynków, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz aktualności danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych.

Zespół kontrolerów GGK zwrócił się ponadto do ŚWINGiK pismem z dnia 30 kwietnia 2021 r. z pytaniem, czy ŚWINGiK nadzorował wprowadzanie przez starostów zaktualizowanych danych do baz egib w związku ze zrealizowanymi pracami geodezyjnymi w Projekcie ZSIN - Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach – Faza II, który był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, w szczególności, czy Świętokrzyski WINGiK nadzorował pracę (i posiada wiedzę na ten temat):

1. Wprowadzenia zmian do bazy danych egib przez Starostów: Ostrowieckiego, Opatowskiego i Sandomierskiego, w związku z wykonaniem prac w ramach Umowy nr KN-EGB.0742.13.2017 z dnia 12 lipca 2017 r., dotyczących:

1) gleboznawczej klasyfikacji gruntów;
2) aktualizacji (konwersji) danych EGiB z obszaru powiatów z wyłączeniem obrębów objętych modernizacją.

2. Wprowadzenia zmian do bazy danych egib przez Starostów: Buskiego, Kazimierskiego i Pińczowskiego, w związku z wykonaniem prac w ramach Umowy nr KNEGB.0742.15.2017 z dnia 12 lipca 2017 r., dotyczących gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

3. Wprowadzenia zmian do bazy danych egib przez Starostów: Buskiego, Kazimierskiego, Pińczowskiego i Staszowskiego, w związku z wykonaniem prac w ramach Umowy nr KNEGB.0742.15.2017 z dnia 12 lipca 2017 r., dotyczących aktualizacji (konwersji) danych EGiB z obszaru powiatów z wyłączeniem obrębów objętych modernizacją.

4. Wprowadzenia zmian do bazy danych egib przez Starostów: Koneckiego, Skarżyskiego, Starachowickiego, Włoszczowskiego w związku z wykonaniem prac modernizacyjnych egib w ramach Umowy nr KN-EGB.0742.14.2017 z 11.07.2017 r.

ŚWINGiK w przekazanych w piśmie z dnia 10 maja 2021 r. znak: WIG.III.021.3.2021 wyjaśnieniach wskazał, że w związku ze zrealizowanymi pracami geodezyjnymi w *Projekcie ZSIN- Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach- Faza II*, który był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 nadzorował wprowadzanie przez starostów zaktualizowanych danych do baz egib jak również uczestniczył w spotkaniach z uczestnikami prac modernizacyjnych w trakcie wyłożenia projektu modernizacji ewidencji gruntów i budynków.

Ustalenia dotyczące nadzoru nad aktualnością treści merytorycznej bazy danych ewidencji gruntów i budynków oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, a także aktualnością danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z tych baz:

Na podstawie przekazanych wyjaśnień ŚWINGiK, zespół kontrolerów GGK ustalił, że nadzór w powyższym zakresie wypełniany był prawidłowo, lecz w sposób niewystarczający.

IV. Nadzór nad aktualizacją bazy danych obiektów topograficznych (BDOT 10k) przez marszałków województw (art. 7c ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne).

Zespół kontrolerów GGK w piśmie z dnia 8 kwietnia 2021 r. zwrócił się do ŚWINGiK z zapytaniem m.in. o sposób realizacji nadzoru w zakresie aktualizacji baz danych obiektów topograficznych (BDOT 10k) przez marszałka województwa świętokrzyskiego. Jednakże uzyskane wyjaśnienia nie zawierają stanowiska kontrolowanego w tym zakresie.

Natomiast z przekazanych wyjaśnień w piśmie z dnia 11 czerwca 2021 r. znak: OK.IV.1610.18.2021 (zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego) wynika, że w 2017 ŚWINGiK przeprowadził kontrolę Marszałka Województwa Świętokrzyskiego o charakterze problemowym, która swym zakresem objęła temat priorytetowy wskazany na ten rok przez Głównego Geodetę Kraju, tj. „kontrola prawidłowości prowadzenia części wojewódzkiej i powiatowej państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w zakresie wypełniania przez organy administracji geodezyjnej i kartograficznej obowiązków, o których mowa w art. 12, 12a, 12b oraz w art. 40h ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne”.

Ustalenia dotyczące nadzoru nad aktualizacją bazy danych obiektów topograficznych (BDOT 10k) przez marszałków województw (art. 7c ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne):

Mając na uwadze przekazane wyjaśnienia należy uznać, że zadanie to wykonywane jest w zakresie niewystarczającym, ograniczonym do wskazań Głównego Geodety Kraju.

V. Nadzór nad wypełnianiem przez marszałków województw obowiązku analizy zmian w strukturze agrarnej oraz programowania i koordynacji prac urządzeniowo rolnych oraz monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji (art. 7c ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne).

W odpowiedzi na pytanie dotyczące realizacji przez ŚWINGiK nadzoru w zakresie wypełniania przez marszałka województwa świętokrzyskiego obowiązku analizy zmian w strukturze agrarnej oraz programowania i koordynacji prac urządzeniowo-rolnych oraz w zakresie wypełniania przez marszałka województwa świętokrzyskiego obowiązku monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji, kontrolowany organ wyjaśnił, że tematyka i metodyka kontroli przekazana przez Głównego Geodetę Kraju nie uwzględniała zadań realizowanych przez marszałków. W planach kontroli na lata 2018, 2019 i 2020 oraz 2021 Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego nie został ujęty. W tym okresie Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru geodezyjnego i Kartograficznego nie kierował również do Urzędu Marszałkowego Województwa Świętokrzyskiego ankiet dotyczących realizacji powyżej opisanych obowiązków.

Prace takie jak: 1. Analiza zmian w strukturze agrarnej, 2. Programowanie i koordynacja prac urządzeniowo-rolnych, 3. Monitorowanie zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji na obszarach wiejskich, zostały wymienione w druku corocznego sprawozdania dotyczącego rozliczenia dotacji na finansowanie prac geodezyjnourzędzeniowych na potrzeby rolnictwa opracowanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W celu sporządzenia tego sprawozdania, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego pozyskuje dane dotyczące wykonania wymienionych powyżej prac w ramach środków dotacji budżetowej.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w ramach tego sprawozdania środki dotacji sklasyfikowanej w dziale 010 rozdziale 01005 są przeznaczane corocznie na prace związane z monitorowaniem zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji na obszarach wiejskich.

W 2018 r. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, w ramach przyznanej mu dotacji, przeprowadził prace związane z monitorowaniem zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji na obszarach wiejskich, na obszarze 58 000,00 ha, w 2019 r. na obszarze 71 424,5 ha, w 2020 r. na obszarze 32 960,00 ha.

Ponadto, z wyjaśnień przekazanych w piśmie z dnia 11 czerwca 2021 r. znak: OK.IV.1610.18.2021 (zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego) wynika, że

ŚWINGiK po zakończeniu każdego roku wysyła do starostów i marszałka województwa na wniosek Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismo dotyczące przekazania danych statystycznych z wykonania prac scaleniowych za rok poprzedni w sprawozdaniu RRW-9 z rozliczeniem dotacji na finansowanie prac geodezyjno-urzędzeniowych na potrzeby rolnictwa w zakresie:

I. Scalanie i wymiana gruntów oraz zagospodarowanie poscaleniowe

II. Programowanie rozwoju obszarów wiejskich

III Opracowanie dokumentacji geodezyjnej związanej z obsługą rolnictwa.

Dodatkowo pozyskuje informacje od starostów i marszałka województwa z wykonania wydatków z dotacji celowej przekazanej w roku poprzednim z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat oraz samorząd województwa.

Ustalenia dotyczące nadzoru nad wypełnianiem przez marszałków województw obowiązku przeprowadzania analizy zmian w strukturze agrarnej oraz programowania i koordynacji prac urządzeniowo rolnych oraz monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji (art. 7c ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne):

Mając na uwadze przekazane wyjaśnienia należy uznać, że zadanie to wykonywane jest w bardzo ograniczonym zakresie (tj. w zakresie rozliczenia wydatków budżetowych), przy jednoczesnym rozszerzeniu działań nadzorczych w zakresie nienależącym do kompetencji organów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego. Brak jest nadzoru w zakresie poprawności merytorycznej sposobu realizacji zadań będących przedmiotem kontroli przez marszałka województwa.

VI. Wnioski i ocena działalności

W oparciu o przedstawione powyżej ustalenia oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami** skontrolowaną działalność ŚWINGiK, wykonującego zadania Wojewody określone w art. 7b ust. 1 pkt 2 ustawy Pgik, mając na uwadze stan prawny obowiązujący w okresie objętym kontrolą.

Jako uchybienie zakwalifikowano brak zapisu wskazującego, że Inspekcja, podobnie jak ma to miejsce w innych województwach, stanowi aparat pomocniczy ŚWINGiK, przy dodatkowo rozszerzonym, w stosunku do ustawowego katalogu, statutowym zakresie zadań realizowanych przez kierowaną przez niego Inspekcję.

1. realizacja zadań ŚWINGiK w zakresie nadzoru dotyczących aktualności treści merytorycznej baz danych ewidencji gruntów i budynków oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, a także aktualności danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z tych baz;

Pozytywnie z nieprawidłowościami oceniono wskazane w pkt 1 zadanie.

Jako nieprawidłowość stwierdzono:

1) brak dokumentacji potwierdzającej wystąpienia/monitoring organów nadzorowanych w zakresie:

- wprowadzania zmian do bazy ewidencji gruntów i budynków w związku ze zrealizowanymi pracami modernizacyjnymi;
- wprowadzania zmian do bazy geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu w związku ze zrealizowanymi pracami w tym zakresie;
- aktualności danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z ww. baz.

2) brak właściwego monitorowania prowadzonych przez starostów prac modernizacyjnych.

W piśmie z dnia 10 maja 2021 r. znak: WIG.III.021.3.2021, ŚWINGiK wprowadzie wskazał, że nadzorował wprowadzanie przez starostów zaktualizowanych danych do baz egib jak również brał udział w spotkaniach z uczestnikami prac modernizacyjnych w trakcie wyłożenia projektu modernizacji ewidencji gruntów i budynków, czego efektem niewątpliwie są zakończone wszystkie prace geodezyjne, które objęte były projektem ZSIN – Faza II w powiatach: koneckim, skarżyskim, starachowickim i włoszczowskim. Zwrócić jednak należy uwagę, że prace geodezyjne w projekcie ZSIN – Faza II były etapowane w sposób umożliwiający wyodrębnienie trzech podstawowych produktów:

- 1) wykonanie prac związanych z gleboznawczą klasyfikacją gruntów dla obrębów ewidencyjnych objętych modernizacją;
- 2) wykonanie geodezyjnych pomiarów oraz obliczeń związanych z modernizacją EGiB, w tym opracowanie operatów technicznych z wykonanych prac geodezyjnych oraz utworzenie projektu operatu opisowo-kartograficznego, dla obrębów ewidencyjnych objętych modernizacją wraz z przekazaniem plików w formacie GML lub innym formacie uzgodnionym ze Starostą i wyłożenie projektu, jako kolejny etap;
- 3) aktualizacja (konwersja) danych EGiB z obszaru całego powiatu, z wyłączeniem obrębów ewidencyjnych objętych modernizacją i przekazanie plików w formacie GML lub innym formacie uzgodnionym ze Starostą.

W toku kontroli ustalono, że dla powiatów: ostrowieckiego, opatowskiego, sandomierskiego, buskiego, kazimierskiego i pińczowskiego, w których prowadzone były prace geodezyjne w ramach projektu ZSIN – Faza II, Główny Geodeta Kraju złożył wykonawcy prac oświadczenie o częściowym odstąpieniu od Umowy, dotyczącym realizacji prac, o których mowa w ww. pkt 2. Z przesłanych przez ŚWINGiK informacji wynika, że żadna z wymienionych w pkt 1-3 prac nie została wykorzystana przez starostów, zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni do zaktualizowania baz danych ewidencji gruntów i budynków.

Zwrócić należy jednak uwagę, że prace wyszczególnione w pkt 1 i 3 stanowiły wyodrębnione produkty, które zostały odebrane w wymienionych powyżej powiatach i które przy odpowiednich działaniach starostów mogły zostać wykorzystane do aktualizacji baz danych ewidencji gruntów i budynków w zakresie gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz aktualizacji określonych atrybutów obiektów ewidencyjnych.

Nie można w tym miejscu zgodzić się z argumentacją organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, że częściowe odstąpienie od umów w zakresie prac modernizacyjnych stanowiło przeszkodę do wykorzystania produktów prac wyszczególnionych w pkt 1 i 3 do aktualizacji baz danych ewidencji gruntów i budynków. Przykładem potwierdzającym powyższy wywód jest powiat staszowski, w którym pomimo częściowego odstąpienia od umowy, aktualizacja (konwersja) danych egib została przyjęta zgodnie z protokołem odbioru.

2. realizacja zadań ŚWINGiK w zakresie nadzoru dotyczących aktualizacji baz danych obiektów topograficznych (BDOT 10k) przez marszałków województw (art. 7c ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne);

Pozytywnie z nieprawidłowościami oceniono wskazane w pkt 2 zadanie.

1) nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej nadzór nad organami administracji geodezyjnej i kartograficznej, choćby monitorowanie lub ankietowanie w zakresie:

- wprowadzania zmian do bazy danych obiektów topograficznych (BDOT 10k),
- aktualności danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z ww. baz.

3. realizacja zadań ŚWINGiK w zakresie nadzoru dotyczących wypełniania przez marszałków województw obowiązku analizy zmian w strukturze agrarnej oraz programowania i koordynacja prac urządzeniowo-rolnych oraz monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji (art. 7c ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne).

Pozytywnie z nieprawidłowościami oceniono wskazane w pkt 3 zadanie.

1) nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej nadzór nad organami administracji geodezyjnej i kartograficznej, choćby monitorowanie lub ankietowanie w zakresie:

- sprawdzenia merytorycznej zawartości przeprowadzonych przez marszałka województwa analiz zmian w strukturze agrarnej;
- metodyki i jej poprawności, w tym poprawności doboru kryteriów ocen, w zakresie programowania i koordynacji prac urządzeniowo-rolnych;
- monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji, co wiąże się bezpośrednio z oceną jakości postępowań administracyjnych mających na celu ustalenie gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

Ponadto, w ocenie kontrolującego, w toku prowadzonych prac geodezyjnych i kartograficznych dla celów modernizacji ewidencji gruntów i budynków (nie tylko na etapie uzgadniania projektów), ŚWINGiK powinien z większym zaangażowaniem włączyć się

w proces współpracy starostów i wykonawców prac geodezyjnych, m.in. poprzez podejmowanie w odpowiednim czasie adekwatnych zaleceń nadzorczych w stosunku organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. W szczególności mając na względzie, aby efekty tych prac, w optymalnym stopniu zostały wykorzystane, bez względu na sposób ich zakończenia.

Należy również zauważyć, że dla oceny prawidłowości podejmowanych działań nadzorczych przez ŚWINGiK, w odniesieniu do aktualizacji pozostałych baz danych objętych kontrolą, dotyczących w szczególności:

- bazy geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (zadania starosty),
 - bazy danych obiektów topograficznych BDOT 10k (zadania marszałków województw),
- a także aktualności danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z ww. baz, istotnym jest, aby z realizowanych przez ŚWINGiK działań nadzorczych sporządzana była odpowiednia dokumentacja potwierdzająca m.in. termin, zakres i ustalenia z tych działań.

Za przyczynę stwierdzonych nieprawidłowości uznaje się brak realizacji kompleksowo rozumianego nadzoru, w dużej mierze ograniczonego wyłącznie do wykonania kontroli zaleconych jako priorytetowe przez Głównego Geodetę Kraju.

Jako skutek stwierdzonych nieprawidłowości należy wskazać naruszenie przepisu art. 7b ust. 1 pkt 2 ustawy Pgik.

Dążąc do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia funkcjonowania jednostki w skontrolowanym zakresie zalecam:

- 1) Rozszerzenie katalogu działań nadzorczych ŚWINGiK – poza wskazanym przez niego środkiem, jakim są kontrole – o tzw. miękkie formy oddziaływania, takie jak monitorowanie, ankietowanie, szkolenia dla pracowników organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w formie on-line (w szczególności w zakresie zagadnień zauważonych we własnym zakresie, bądź będących przedmiotem postępowań skargowych) lub narady geodetów powiatowych, itp.
- 2) Podejmowanie – niezależnie od tematów priorytetowych, zalecanych przez Głównego Geodetę Kraju – samodzielnych aktywności nadzorczych, obejmujących wszystkie, ustawowo poddane nadzorowi ŚWINGiK obszary działania Służby Geodezyjnej i Kartograficznej.
- 3) Weryfikowanie, czy uzgodnione projekty modernizacji ewidencji gruntów i budynków znajdują odzwierciedlenie w specyfikacji istotnych warunków zamówień ogłaszanych przez starostów, a także czy zakres zadań przedstawionych w specyfikacji lub zażalenia zgłaszane przez wykonawców prac geodezyjnych w związku z udostępnianymi materiałami państwowego zasobu geodezyjnego nie wskazują na nieprawidłowości w realizacji zadań przez nadzorowany organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej.

-
- 4) Dokonywanie wyrywkowych lub kompleksowych sprawdzeń, czy ustalenia marszałka województwa w zakresie przeprowadzanych analiz zmian w strukturze agrarnej lub prowadzonego przez ten organ monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji, pokrywają się ze stanem faktycznym, a także przeanalizowanie w jakim terminie, przyjęte corocznie przez marszałka województwa do tych analiz obszary, zapewnią realizację zadań tego organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej dla obszaru całego województwa.

Jednocześnie zwracam się do Pana Wojewody, o uzupełnienie zapisu w § 26 *Statutu i dopisanie* Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej jako aparatu pomocniczego ŚWINGiK oraz dokonanie zmian w strukturze organizacyjnej Urzędu Wojewódzkiego, mających na celu zapewnienie warunków sprawniej realizacji zadań Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej, w szczególności poprzez przypisanie tej Inspekcji wyłącznie zadań, do których została powołana na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne. Odciążenie od zadań nieprzewidzianych tą ustawą, a obecnie przypisanych Inspekcji, może pozytywnie skutkować wykonaniem zaleconych powyżej działań.

VII. Pouczenie

Mając na uwadze powyższe, zgodnie z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o nadesłanie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, wymienionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Kierownik jednostki kontrolującej:

GLÓWNY GEODETA KRAJU

dr hab. inż. Waldemar Izdebski

Warszawa, 20 lipca 2021 r.